

Előfizetési díj:
Postán vagy Pécsell hához küldve:
egész évre 5 frt, félre 2 frt 50 kr.

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
Egy 6 hasábos petit sor egyeztető
megjelölésért 6 kr., 3-szori 5 kr.,
10-szerért 4 kr. Helyzetül. — Minden
hirdetés után 30 kr. helyegjéi fizetendő.

SZERKESZTŐI IRODA:
Ó-pósta-utca 16-ik szám.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésben, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
János-utca 8-ik szám.

Farsang.
Beköszöntött régi vendégünk, Karneval herceg, a farsang vig felédelme s elfoglalta a táncztermekben trónusát.
Vig ezimbora, örömmel üdvözöljük.
Hozta Isten!

zenek, kinek van hosszabb uszálya, nagyobb turnúrje, fényesebb ékszere; hanem, hogy ki vezet gazdaságosabb háztartást.
Mindinkább felhangzik a panasz, hogy kevés a házasulandó fiatal-ember, holott a férjhez való leányok mind-egyre szaporodnak. Igaz; hanem első sorban éppen a fényűzés az, mely a legtöbb ifjút visszariasztja a nőstől.

munkabírók, kitarók, míg vágó-marhánk húsa rostos s ennél fogva táplálóbb, mint minden más orszáé a világon.
Ezt elismerték már régebben s elismerik még ma is mindenütt, hol a gabona és vágó-marha minőségére még tekintettel vannak.
De az utóbbi években s főképp az idén, azt tapasztaltuk mégis, hogy gabonánkkal már nemcsak Oroszország és az Északamerikai Egyesült Államok, hanem Oláhország is sikeresen versenyeznek mindenütt, hol nem a minőség, hanem a mennyiség s ennek következménye az olcsóság a fő és egyedüli szempont.

Kétségtelen, hogy ez tisztán csak az illetéktől maguktól függ, de a jó példának mindazonáltal a vagyonosabb osztály köréből kelleme kiindulni az által, hogy tehetőseink úgy mindennapi, mint fényűzési szükségleteiket a helyföldön szerzik be, hazai termékekből s nem futnak minden esékélyeségre a külföldre, szem előtt tartván, hogy a honmaradt pénz a közvagyonosodást mozdítja elő, iparunkat, földmívelést s kereskedelmünket függetleníti, önállóvá teszi.
Ily módon kereskedelmünk is megszabadul a selejtes elemektől, melyek fejlődésének, felvirágzásának útját állják, kiterjedését akadályozzák, hitelét és jó hírnevét tönkreteszik. Mert nem szabad felednünk, hogy a kereskedelem is csak úgy felel meg hivatásának és feladatának, ha érdekeit a termelő érdekeivel azonosítja. Amint pedig jelenleg állnak a viszonyok, a kereskedelem és a földmívelés érdekei nemcsak nem azonosak, hanem egyenes ellentétben állnak egymással, mint-hogy földmívelésünk természetes hivatásának alapját s inkább en gros dolgozik, ha a termelő e mellett tönkre is megy, csak neki meglegyen látszólagos haszna.

séges. Szóval támogassuk a magyar ipart, mely aztán önként érhetőleg erejéhez képest szintén támogatni fogja a földmívelést.
Csongor.

Vigadjunk, mulassunk!
Mindannyiunkra ráfér egy kis búfelejtő szórakozás, amnyi gond és fáradtság után. Kell, hogy a napi gondok terhei alatt elcsigázott lélek üdülést nyerjen. Egész esztendőnk ügyis csaknem olyan, mintha csupa nagy-péntekből állana. Nyomott kedély, bágyalt hangulat, panasz és e-cak mindig panasz. elégedetlenség mindenütt.
Szórakozzunk, mulassunk hát; de ne tévesztjük szem elől, hogy a mulatság is csak az esetben nyújthat zavartalan élvezetet, ha anyagi viszonyainkhoz mérten élünk vele. Helyesen tartja a népmondás, hogy: a jóból is megárt a sok! A ki túllép a gáton, az rendszeren elbukik, alámerül.

Azt mondják a rossz nyelvek, hogy a tánczmulatság s különösen a bál nem egyéb leány-vásárnál. No már, ha csakugyan volna valami a rossz nyelvek szavában, úgy is a legnagyobb balgaság a hajadonok részéről azt hinni, hogy a külpompa által lehet leginkább fejkötő alá jutni.
A fényűzés elijeszti a leendő férjeket.
Most midőn bele léptünk a farsangba, igen tanácsos e kérdéssel foglalkozni.
Szűk világot élünk!
A nagy adóterh, a rossz esztendők, az alacsony árak messze ülték már a régi aranyos jólétet.
Törjük meg a fényűzés hatalmát. Legyünk takarékosak!

Igaz, ismerték valaha a magyar buza értékét s meg is fizették, tekintet nélkül arra, hogy mennyiség tekintetében milyen volt a termés, itt és más gabonatermő országokban. De a kapzsi üzérkedés, mely nem a minőségre, hanem a mennyiségre fekteti a fősúlyt, napjainkban már annyira föllétkeredett, hogy az elsőrendű magyar búzát sohasem bocsátja áruba egy magában, hanem csak selejtes minőségűvel keverve, mi által természetesen annyira megrontja gabonánk hitelét a külföldön, hogy azzal már az említett országok gabonája is teljes sikerrel versenybe mindenütt. Dícséretes kivételt ebben a tekintetben még malmaink képeznek, melyek a gabonát a helyföldön, kapzsi közvetítők mellőzésével szerezték be, lisztjeinkkel tulajdonjajlák más, bármely országnak hasonló termékét s a külföldön még mindig elsőseget biztosítanak a magyar liszt részére.
Igy tehát a malmok útján még fenntartjuk darab ideig gabonatermésünk prestige-ét, de minden pillanatban attól kell tartanunk, hogy malmainkat is elragadhatja az üzérkedés szelleme, árja s akkor jó darab időre le kell mondanunk, még reményről is annak, hogy gabonánk régi jó hírnevét visszazerezzük, annak megbízható, jó piacokat találjunk.

Ha azonban az általunk föntebb ajánlott mód, hogy t. i. a földmívelés és kézműipar egymást támogassák, eszközösbe vétetik, kereskedelmünk is visszatér a reális alapokra s így mind a három tényezőnek érdekei azonosulván, annál hatalmasabb lendületet vesz földmívelésünk, iparunk és kereskedelmünk is.
Csak akkor, ha iparunk, kereskedelmünk ily módon felvirul, számíthatunk arra, hogy földmívelésünk a külföldi versenyt, bármily mértékben lépjen is az föl, minden rázkódtatás nélkül kialsja.
Ily módon, kereskedelmünk és iparunk felvirágzásával azok önállóság is biztosítván, arra is gondolhatunk, hogy kifejtett, megizmosodott iparunk a külföldön is becsülettel megállja a versenyt s a külföldről behozott pénzzel is emeljük közvagyonosodásunkat.

A babonáról.
Minden nép jólétének és boldogulásának föltétlen kelléke a műveltség. Hála a felvilágosult kor szellemének ma már minden kultur-állam szívén hordja az ez-előtt annyira elhanyagolt népevelés szent ügyét. Most már belátja a társadalom, hogy egy nemzet sem lehet valóban művelt, ha nép műveltsége el van hanyagolva. Minden népben — mely még teljesen nem romlott — meg van a jóra való hajlamnak esirája. Csak ezt a tiszta buzacsrát fejlesszük s a konkolyt, a burjánokat irtjuk. A családi nevelésnél még embryo állapotban van ez a csira, az iskolában már mint zöldelő kalász tűnik fel s az életben hasznavehető buzazsem lesz belőle.
A magot fejlesztés a házi nevelés, a kalászt érleli a népiskola, a buzazsemet produktálja az élet. — Mindenkinél és mindenkorban van ellensége s jó barátja. A buzának ellensége a konkoly, a műveletlen rossz föld és a kedvezőtlen időjárás. A műveltség s felvilágosultság ellensége a butaság s tudatlanság és az okatlan tudatlanság szülte: babonáság.
Legveszélyesebb ellensége a művelődés terjesztésének a babona, a babonás hit és a babonás szokások. A babonás hit és képzelem ellensége az igaz hitnek és a felvilágosodásnak, akadályozza az erkölcsi tökéletesedésnek, megrontja egyesek boldogságának, sőt nem ritkán a vagyoni tönkrevájtásnak is okozója. Tehát kiirtására minden helyes eszközzel törekedni — első sorban a névelés elengedhetetlen feladata. Nem tüzeltással, hanem természetes okszerű tanácsadással kell a gyermeket — s a népet felvilágosítani s meggyőzni a babonáság képtelenségéről. Általános kifakadások s elitélekkel nem érnek. Csak esetenként, alkalomszerűleg kell és lehet sikeresen meggyőzni a babonás embert a babonáság képtelen voltáról. Legfontosabb szerepe jut itt a családi nevelésnek. Sajnos azonban, hogy a szülői nevelés sem ment a babonától, sőt legtöbb esetben annak esiráját a szülői nevelés veti meg. Értelmes és tapintatos szülők óvakodnak gyermekeik előtt babonás nézeteket nyilvanítani, még ha önmaguk hinniék is azokban. Az álmok magyarázgatása, szerencseszámok álmodása, a lutri raktás, kártyavetés, a pénteki nap és a 13-as szám szerencsétlenségében való vak hit s más ilyen dolgoknak gyakori emlegetése is nyomot hágy a gyermeknél s elfogultta, előítéletessé, végre egészen babonásá teszi őket. Ezeket s ezekhez hasonlókat tehát okos szülők lehetőleg ne is emlegessenek a gyermekek előtt mindaddig, míg ezek annyira nem fejlődöttek értelmileg, hogy önmaguk is képesek a természetes és természetellenes dolgok között különbséget tenni. Ha pedig mástól hallana a gyermek

Ne legyünk fényűzők!
A fényűzés egyike azon társadalmi betegségeknek, melyek a boldogtalanság örvényébe hajtják a könnyelműeket s úgy anyagi mint erkölcsi megsemmisüléssel fenyegetnek.
Óvakodjunk a divatkórságtól is, mert ez is veszélyes, — ez képezi a lépés első fokát a fényűzéshez. Asszonyaink ezíra piperéje néhol jóformán többre kerül immár, mint az egész háztartás; egy-egy lányos háznak százakba kerül a farsang.

Horvát mozgalom. Zagrabi hírszerint a Staresevics-pártiak és a függetlenek közt ismét közlekedési kísérleteket tesznek, azonban eddigelé annak sikerére nézve nincsenek jelentékenyebb támaszpontok. Egyáltalán a helyzet tisztázása nem várható a regnikoláris küldöttség munkálatainak befejezése előtt. — Diakovárról meg azt jelentik, hogy Strossmayer püspök és a horvát kormány-közegkek között a bonyodalom egyre élesebbé válik. Értékes tudni, hogy Strossmayer püspök bizelgő szavakban elismerő levelet intézett ahoz a zagrabi polgári bizottsághoz, mely január 8-án a Kluden-Hédevári gr. bán ellen intézett tüntető bált rendezte.

Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha a földmívelés és kézműipar egymást kölcsönösen támogatják. Vagyis a földmívelés helyföldi sőt vidékebeli kézműmivelést szerzi be minden néven nevezendő szükségleteit, mi által hatalmas lendületet ad a magyar iparunk, míg az iparos szintén a vidékebeli földmívelés termékeiből fedezvén szükségleteit, az általános munkakörnek ez a két ágazata oly fokra emelkedik, hogy a külföld támogatása nélkül is felvirágzik, mi által azt az eléggé nem becsülhető eredményt érjük el, hogy tölőselegét mind a két fél feltarthatja akkorra, midőn az illető terméknek ára lesz s nem kénytelen azt nyilvános veszteség mellett az első jött-ment kúpeznek bármilyen átengedni.

Az emondottakhoz képest tehát a legelső teendő az, hogy a külföldről bármely szükségletünket csak akkor fedezzük, ha az a helyföldön éppen nem volna lehet-

Tagadhatatlanul igaz, hogy minden kornak megvannak a maga széles kövételmenyei, s nagyon nehéz nem alkalmazkodni a változó szokásokhoz, az újabb és különböző ízléshez: de az is bizonyos, hogy okalmóddal hódolhatunk a kor kívánalmainak is, a nélkül, hogy pazarlásba esnénk.
Fő a takarékosság!
Asszonyaink ne abban versenyez-

Gabonatermésünk és kézműiparunk.
Hazánk földtani és égalji viszonyainak fogva a legkedvezőbb fekvéssel bír nemcsak Európában, hanem a gabona- és takarmány-termelést, marhatenyésztést illetőleg talán az egész világon — Mert földtalajunk még ma is az éserőtől duzzad, növénye rostos, buzája acélos s az azon felőtt és kitejlett igavonó állatok erősek,

lyát. Innen is, onnan is csak zaj s kacaj hangzik felénk.
Kedves imádottját szánkóztatja amott egy fiatal ember; a jégütőn gyorsan sikamlanak tova. Arezuk kipírulva. Mitől? Ne kérdezd! Egy kanyarulathoz érnek, az imádó sug valamit a kiesinynek s a másik pillanatban már egy csök esattant el. Övék a világ.
Emitt egy új menyecske hajdani udvarlója karján. Ki tudja miről beszél? A férj pedig a legnagyobb türelemmel didereg a parton. Tovább kedélyes agglegények, türelmesen büfencezők kezdők ne vették a körülállók.

A siring hű.
— Eredeti elbeszélés. —
B. Büttner Linától.
A ki azt hiszi, hogy itt valami aranyfűrtös, tündérbáju hölgynek szerelméről és sötét, vészes szemű, dacmoni szépségtől férfi hűségéről lesz szó, az csak tegye le rögtön a lapot és ne olvasson egy betűt sem tovább, nehogy aztán várokozásában csalódva, nekem rójjá fel bűnlül, hogy önmagát ámitotta.
E bevezetés után most én is elmondhatnám, mint Schwift, midőn egykor szónoklatot akart tartani s látta, hogy a közönség mind eltávozott a templomból s ő egyedül maradt az egyházival. Ekkor a helyett "kedves hallgatóm!" — így szólt: "kedves hallgatóm!" Ó, tudom, szivesen elengedi nekem; én pedig szivesen elengedem önnök, hogy meghallgassa azt.
És nem tartotta meg szónoklatát.
De én azzal az egy olvasóval, mely c bevezetés daczára is mellettem marad, nem tehetek akként, mint Schwift Dekán tett az egyházival. Mert ez az egy olvasó mindig és minden esetben olvasni akarja azt, amit én írok s a legközönségesebb történetek leírásánál is az én lellem színeit keresi, a szeretet legkisebb vonásánál is az én kedélyem melegét érzi, s a hitványosságok fölémlítésénél az én fellázadt szívem rohamos dobogását hallja.
És én is minden munkámmal az egyet-

TÁROZA.
Konkluzió.
Egy igaz van s ezt ne kodexek
Hídeg lapjain keres-tek;
Ha meg akarjátok találni:
Ott a meleg, nyílt nagy természet!

Ez egy hosszukás papíros, a melyre az újságíró leírja azt, a mi az ő fejében megfogamzik, s a mi az ő nyelvén van. S ha ez megtörtént, akkor az a "kutya-nyelv" kéziratnak nevezetik.
Hát egy ily "kutya-nyelv" volt kiterítve előttem, s midőn az íráshoz akartam fogni, ajtómon kopogtak.
Szabad!
Kinyílik az ajtó s betoppán hozzám Szilváskányi barátom, ki igen nagy sportkedvelő fiatal ember.
Hát te mit művelsz? — kérdi.
A "Pécsi Figyelő" számára szándékozom egy rövidke tárczát írni, s nem tudom, hogy miről.
... Ezt nem is esodálom, hisz te minden oly kedvtelést kerülsz, mely igen sok anyagot szolgáltatna feldolgozásra. Mint például most a koresolyázók nagy serege. Ép a jégről jövők, igen jól, nagyon kedélyesen töltöttém el a délutánt — Oh, ha látnád mily örömmel, mily pajzánködással hasogatjuk a jégnek sima tükreét, legkevésbé sem gondolunk azzal, hogy a nem épen bökölő hideg piros rózsákat csip-orzainkra; s versenyt futunk a sivitő széllel. Az ügyesen tova iramló alakok, a fitokzatosan repülő párok — távolról nézve — egy egyszerű némajátékot mutatnak be. A kézmozdulat, játéka a szemnek és arcnak: igen nagy jelentőségű. — Mily nagy öröm az, midőn lábainkat felszerszámozzuk a kis vas-szárnyakkal s egy-két lépés után gyors iramban futjuk körül a csillógó pá-

lyát. Innen is, onnan is csak zaj s kacaj hangzik felénk.
Kedves imádottját szánkóztatja amott egy fiatal ember; a jégütőn gyorsan sikamlanak tova. Arezuk kipírulva. Mitől? Ne kérdezd! Egy kanyarulathoz érnek, az imádó sug valamit a kiesinynek s a másik pillanatban már egy csök esattant el. Övék a világ.
Emitt egy új menyecske hajdani udvarlója karján. Ki tudja miről beszél? A férj pedig a legnagyobb türelemmel didereg a parton. Tovább kedélyes agglegények, türelmesen büfencezők kezdők ne vették a körülállók.

A siring hű.
— Eredeti elbeszélés. —
B. Büttner Linától.
A ki azt hiszi, hogy itt valami aranyfűrtös, tündérbáju hölgynek szerelméről és sötét, vészes szemű, dacmoni szépségtől férfi hűségéről lesz szó, az csak tegye le rögtön a lapot és ne olvasson egy betűt sem tovább, nehogy aztán várokozásában csalódva, nekem rójjá fel bűnlül, hogy önmagát ámitotta.
E bevezetés után most én is elmondhatnám, mint Schwift, midőn egykor szónoklatot akart tartani s látta, hogy a közönség mind eltávozott a templomból s ő egyedül maradt az egyházival. Ekkor a helyett "kedves hallgatóm!" — így szólt: "kedves hallgatóm!" Ó, tudom, szivesen elengedi nekem; én pedig szivesen elengedem önnök, hogy meghallgassa azt.
És nem tartotta meg szónoklatát.
De én azzal az egy olvasóval, mely c bevezetés daczára is mellettem marad, nem tehetek akként, mint Schwift Dekán tett az egyházival. Mert ez az egy olvasó mindig és minden esetben olvasni akarja azt, amit én írok s a legközönségesebb történetek leírásánál is az én lellem színeit keresi, a szeretet legkisebb vonásánál is az én kedélyem melegét érzi, s a hitványosságok fölémlítésénél az én fellázadt szívem rohamos dobogását hallja.
És én is minden munkámmal az egyet-

len olvasóra gondolok, ki megjutalmaz s boldoggá tesz, ha így szól: "köszönöm, hogy dolgoztál, mert nekem örömet szerzettél vele!" — s ki ha észreveszi, hogy az aljasságok látásánál lázasan remegnek a felindulástól, olyankor erősen megfogja kezemet s nem engedi a gyűlöltbe mártani tollamat, hogy azzal satyrát írjak az emberi erényekről, hanem fényes homlok-kal és ragyogó szemekkel figyelmeztet a nemre és magasztosra, mely a komor képek mellett is föllelhető, és melynek engesztelő, kibékítő hatását mindig el kell fogadnunk és meg kell hajolnunk előtte, bárhol is találjuk föl, sőt minél mélyebben a porban leljük azt, annál mélyebbre kell, hogy hajoljunk előtte.
Ez egyetlenegy olvasóm számára írom le most a következő történetet: hadd hajoljon meg az ő büszke lelke is a leg-szebb emberi erélyre, a hűség előtt, mely csakis a halál által lesz valóssággá, csakis a sírnál válhat örök igazsággá.
I.
Füdümesy Sándor úr és kedves neje, a szép Mariska, boldog házaspár volt, és nemcsak a táncztermekben, de a vendégek, rokonok és barátok előtt is. Boldogok voltak különböző lelkületök mellett is, az ellentétesség törvényeinél fogva, — mint a világ mondja.
De ez az ezerszemű világ, — mint rendszeren, — ugy itt is csak a külszint látta s nemcsak föltélesen, de épp ellenkezőleg ítél, mert e boldog házaspár lel-

A koresolyázók.
(Csevegés.)
Ki volt már előttem terítve a "kutya-nyelv", a melyre írni akartam.
Talán nem is tudod kedves olvasóm, hogy mi az a "kutya-nyelv"? Na ne busulj, megmagyarázom.

Követtem barátom tanácsát.
Kékei Ezüstös.

Követtem barátom tanácsát.
Kékei Ezüstös.

Követtem barátom tanácsát.
Kékei Ezüstös.

Követtem barátom tanácsát.
Kékei Ezüstös.

babonát, ennek képtelenségét kimutatni a szülők el ne mulasztják.

A babonás és a babonás szokások tudvaleg a nép alsóbb osztályánál honosak leginkább, de tagadhatlan tény, hogy tanultabb egyéneknél is — műveltebb osztályban — fordul elő néha babonás, de csak ennek árthatatlanabb nemei. Az ilyen egyének nem hisznek benne, sőt annak képtelenségét tisztán látják s a legtöbb esetben szívesen is bevallják, hogy vannak babonás nézetek. Ennek oka az — mint már fennebb említettük — hogy a babonás nézeteket már zsenye gyermekek korukban szívták magukba a családi körben vagy a tudatlan házi eselések között s olyan mélyen vésődtek a gyermeki lélekbe, hogy azt többé a felvilágosultabb értelem sem képes onnét kiűzölni. Akárhányszor tapasztaljuk az életben, hogy meggondolatlan szülők, de különösen dajkák és eselések a síró kisedet — ki talán éhes vagy fájdalmat érez — a helyett, hogy sírása okát kutatná ki és szüntetné meg, azzal szokták elhallgattatni, hogy kéményseprővel, drótos tóttal, cigányaszonyynyal és mumussal ijesztetik. Az ilyen szeszélyes számtalan kisedet lélekbe beplántálta a rettegést és a babona csíráját — nem is emlíve azt, hogy az ily fajta oktalanság sok csecsemőt döntött az u. n. frász-betegségbe, sőt nem ritkán a sírba is. A boszorkányok, lidércek, ördögök, 7-félt sárkányok, kísértetek, hazajáró lelkek, s más ily — soha nem létezett s nem létezhet — lényekről szóló rémtörténetek képződzővé, felékké és babonássá teszik a gyermeket. Ezért óvni kell őket az ily ostoba mesék hallgatásától.

Eredetét azon korból veszi, mikor az emberiséget a sötét tudatlanság uralta. Az ismeretekkel nem bíró s gondolkodásra nem képesített ember a természeti testeket nem vizsgálta, a tünemények okait után nem kutató, hanem azokban természet fölötti jelenségeket vélvén, magukat ezen testeket vagy tüneményeket istenítette. Tehát ha vizsgáljuk a babona eredetét és az őshit babonás alakjait, azon tapasztalatra jövünk, hogy azon népeknél és azon időben volt a babonás leginkább elterjedve, ahol s a mikor a műveltség leg-alantabb fokán állt az emberiség. Így származott a pogányvallás számtalan istene és a hozzájuk fűzött ezértele helytelen fogalom. A jó és rossz istenek és szellemekről felfogások képelete alkotott az a sok képtelenséget és ostobaságot, mely a babona neve alatt maig is fennáll. Oseinknél is nagy szerepet játszott a babona (karkánk, táltosok, álomfejtők, boszorkányok, utonjárók, váltottak, garabonciás diákok stb.) Sem a kézzelreható kereszténység, sem a terjedő művelődés nem volt képes eddig a babonát végleg kiűzni, mert gyökerei a kevésbé tanultak könyvenhivőségéből bő táplálékot nyerne.

A babona leki betegsége, mely a józan ész megtevélyedése, de azért gyógyítható. Találom mondja Varga János: „ha az ember valamely dolognak olyan erőfőrt tulajdonít, amivel az nem bír, nem bírhat, ha az ember valami nagyon természetes dolgot éppen természetellenesen magyaráz — az a babonás.” Tanult ember minden dolognak és jelenségnek természetes okát keresi; a tanulatlan mindig természetellenesen, képtelen okokat tételez fel. A művelt ember gondolkodik, észlel; a tudatlan babonás ember nem gondolkodik, hanem képzelődik és vakon hisz. A leg-egyszerűbb dologban is, amit szemével láthat, füleivel hallhat, kezével tapinthat, s észével tudhat, a legbolondabb rendkívüliséget hiszi és képzelet. Mindig természetfölötti esodát, boszorkányságot kerget; nem tudja azt, hogy a természetes dologban semmi megfoghatatlan nincs és nem is lehet; mert nincs olyan esodás, olyan rendkívüli és természetfölötti a világon, aminek a természettudományokban magyarázata ne volna! Csak hogy az a baj, hogy

a babonás embernek nem lehet okos szót mondani, mert arra rá nem hallgat. De bár mily bolondot mondunk a babonás embernek, mindent készpénznek vesz, mindent szentül hisz. Legfőbb szenvedélye továbbá legtöbb babonás embernek, az a hallott történeteket tisztázva — százsorozva, nagyitva tovább adja. Epen a babonás emberekre illik legjobban az a közmondás: Egy bolond százat csinál. — A babonás ember még az éjjeli sötétségben is úgy fél, hogy minden sarokban, árokban, bokorban kísértéteket és szellemeket lát; — nem számít, hanem vakon megy előre föltarthatatlanul, ha a saját nyakát szegi is s már naplemente után, egy előle hirtelen fölrebben madár s egy orra előle zizegve lehalló falevel is képes félholtra ijeszteni.

A babonát s annak lehetetlen voltát a józan ész és gondolkodásmód, de főleg a természettudományok tágabb körű s alapos terjesztése képes leginkább megölni és azt neveltségessé tenni. A természeti lények, erők és tünemények tulajdonsága és okainak ismerése által megtanít mindenek józan, elfogadható természetes okát kutatni és feltalálni.

Irodalmunk, mely a babonával s annak ezeregy szokásaival s kiirtásával foglalkozik — alig van. A néhány közül első helyen megérdemli a pártolást és terjesztést Varga János műve: A babonák könyve, melynek valódi hasznavehetőségét eléggé igazolja ama körülmény, hogy Varga úr említi s e téren első művét a magyar orvosok és természetvizsgálók 300 firtal jutalmazták, mint pályaművet. A „Jó könyvek” közt a 6. és a 14. füzetek foglalkoznak a babonával. (Az előbbinek a címe: Az ördög orsója vagy a tolpányi boszorkány története. Irta Mikszáth Kálmán, s emél jóval többet ér a 14. f.: lútri koldusa, Mayer Miksától.) Emellett érdemelnek még a Gyöngyössi Rudolf által szerkesztett népirodalmi füzetek.

Sirisaka Andor.

Törvényszéki csarnok.

Előadott polg. ügyek:

Vésze és Rezó kir. széki bíró által. Január 8. Pécs szab. kir. város közönség — öv. Béz Janka elleni 3000 frt stb. iránti keresete Vég Sándor — Kardos Sára és társa elleni tulajdonjog iránti keresete.

Előadandó bünt. ügyek:

Január 12. Hahn János és társai ellen hallott okozó anyos testi sértés miatt. Kulcsár Mihály és társa ellen orgazdaság, hamis okirat felhasználása és hatóság elleni kihágás miatt. Január 15. Rittinger Ádám ellen vallási elleni vétség miatt. Móritz János és társa ellen lopás miatt. Gaál Julianna ellen lopás miatt. Január 16. Streif. Fülöp ellen szándékos emberölés miatt. Január 17. Dvoronits Trifan ellen lopás miatt. Hartmann József ellen hatóság elleni erőszak miatt.

Apróság.

Beállt korán reggel egy bizonyos szolgabíró irodába egy helyi vásáros ember, maga után cipzelve egy másik atyáit, ki tőle az országjáró értékes holmiját eltolvajta, s a szolgabíró a tolvaj szigorú megbüntetésére kéri föl; de bámulatában akkorára dagadt föl az ábráta, mint a telehold orczája, midőn a szolgabíró röviden csak azt kérde: „Van-e kendnek erre tanja?” — S mivel tagadó választ nyert, kikergette őket. Nem szől az atyafi semmit, hanem dünyögve megáll az ámbituson s kisesi a kedvező időt, midőn a szolgabíró egyedül ül irodájában, szép csendesen besompolyog s úgy képen tülli a tekintetes urat, hogy a szeme legálább is ezer szikrárt bányt bele. Nosza! lett had! A szolgabíró haidut, cselekedet, kocsist, irnokot feltámaszt a vakmerő ember elfogatására, mire az atyafi egyedülven oda vágja: „Lát vána a tekintetes úrnak tanja?” ... s szépen tovább áll.

Egy Mihásza András tegnapelőtt a „Műhelyben” hozogató Z. jámbor honpolgárt szép szavai akarván haza tuzkolni, imig kezdett hozogó a rábeszéléshez: — „Látja bácsi, ilyenkor már minden becsültes ember otthon van.” — „Már akkor mit keres itt maga?” vágott hirtelen közbe szomjázó atyánkfa.

legkedvesebb idézete volt, mert legbölcsebbnek tartotta s azért az valódi hitvallásával vált s mint a múzeumig a mecsértől örök igazságként káltya el a földiek felett: „Allah uecker!” épp oly értetlen magasságából hirdette koronként Födémey „ne higgy az asszonyok!” Ő nem is hitt, csupán akkor, ha e hit hiszágának hízelt, de akkor meg föltétlenül hitt, és nemcsak vidám, szép nejeinek, hanem még neje ravasz szobaleányának is, sőt a leánykájával mellett levő kis ezírmos bonne kaczerkodása első kísérletét is őszinte bámulatnak vette.

Ebben is egészen hasonló volt nejehez; mert a szép Mariska sem hitt semmit, kivéve a bókákat, és azokat is csupán akkor hitte, ha róla szóltak; de mielőtt mást illett a bók s nem őt, akkor az csak ironia volt, csak gúny, melyen kaczagni kell. Födémeynek általában sokat kaczagott s a vidáman repeső, boldog hiszág személyesítője volt mindaddig, míg e hiszága ki volt elégitve; ellenkező eset ben egész arca elváltozott, szája körül keserves vonásokban vonaglott a szomorúság és szemei világlájdalmasan megtörték; de ekkor azonnal bókákat hívott ki és mondott magának s rögön vidám, elbizott s kérdésként lett ismét s tetszőleg önelégültséggel ringatva-ingatta magát lehetetlen-séggel kacsurra fűzött derekán.

Férjének mindig pontosan földiesekedett hódításaival s ha ilyenkor Födémey vérszótjónal kondukt meg, mint a félrevert harang — „kerülj az asszony!” — a szép

A szomorú emléktű Bach-korszakban rendkívül gyorsan tett szert népszerűségére, s a ki be volt csukva — a hazárd... s gyakori eset volt, midőn valakit így mutatták be: X. úr, már be volt csukva. Akkoriban ez volt a dícsőség. Ma, a rendszeres rablások, sikasztások, áva-pénzek, rendőri letétek elkezése, kassza bankmanipulációk, postakiszliti eltűnése idejében ismeretlen barátunkat így vagynak kénytelenek bemutatni: X. úr, még nem volt becsukva. Ma ez a dícsőség!

Mikor Faust előadásán Berényi, mint rozslétkimeret a sülyesztől borzasztó dühös arckifejezéssel s egy nagy furkós bottal a színen megjelent s a nézőtérre tekintett, — sokan azt gondolták, hogy a „Fünfkirchner Zeitung” színi referensére akar roantni.

A kávéházban régi szokás szerint csinos kis naptárral gratulálnak a pincéznek a vendégeknek, a miért szintén hagyományos szokás szerint rendszeren egy fő jár az elbűlczett borralok fejében.

A mi helybeli Bukovaynak kerrelje is a kávéházat szent önnegtagadással vagy éltig; de sorsát senki sem kerülheti ki s egy hét múlva is csak oda tették a gratulációt a kávéja mellé a tázára.

Hanem ő nem jött ki a sodrából: — Lajos, írja fel azt az egy forintot — a többihez!

Egyik félreeső utcába éjnek idején véletlenül egy Mihásza is betévedt s ép a fordulónál észrevette, hogy az egyik hála ablakából egy sötét alak ngrik ki az utcára. Nosza rajta! utána iramlik, de mire az említtet hához ért, az ipse már eltűnt a sötétben. A jó Mihásza hagyta szaladni; had fusson, ha jó a lába! Csak az nem ment a fejébe, hogy az urasszony, ki szintén a szobában volt, még pedig ében: miért nem kiabált segítségét?

Különfélék.

— **Küldöttség a püspöknel.** Vasárnap dében tiszteltet a 29-én tartott városi közgyűlés által menesztett küldöttség dr. Dulánky Nándor megyés püspök nagyméltóságával. A küldöttség élén áll főispán Perczel Miklós meleg szavakkal üdvözölte a kitűnő főpapot s a város közönség nevében hálás köszönetet mondott azon kegyeleit, melyekkel oly bőven halmozta el a várost, különösen azon jótékonyaságait, melyet legutóbb azzal tanusított, hogy a létesítendő szegény- és dologház alapjához öt ezer forinttal járult. A főispán beszédét illetett éljenzés követte, mely után megyés püspökünk köszönetet mondott a városnak iránta tanusított kitüntetéséért. Rövid társalgás után, a küldöttség, halálának kifejezést adva — távozott, szívében e jó kívánattal: Isten éltesse sohaig a derek főpapot!

— **A „Pécsi szőlősgazdák egyesülete” szombatán,** azaz f. hó 10-én délután 3 órakor a városi közgyűlési teremben választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjai tisztelettel meghívottak. Tárgy: 1. Az állandó vizelezési megvalósítása. 2. Az évi számadások fölívizsgálata kiküldött bizottság jelentése. 3. Az amerikai szőlőmag beszerzéséből intézkedés.

— **Művészet.** Kis György szobrászunk ujjában ismét két apostol mintázását fejezte be. Volt alkalmunk a gypsz-mintákat szemlélni, a melyekről csak elismerőleg szólhatunk. A felfogás és kidolgozás dícséretre méltó. — Ezzel kapcsolatban megemlítyük, hogy az apostolok köből kifiragása is már megkezdődött. — Graits Endre festőnk ujjában egy Mária-képen dolgozik, melynek befejeztével a pellerdi templom festésének bevezetéséhez fog. Ennek elkészülte után pedig öv. Mailáth Györgyné megrendelésére a bakócezi templomot fogja kifesteni.

— **Jogász-bál.** Érdekes esteje lesz ma a bálozó közönségnek s a jurista ifjuságunk, lévén ez a jogász-bál napja. Mint mindig, úgy az idén is ez nyitja meg az elite-tánczigalmak sorát szerényen s mégis fényesen, mert talán nem mondunk nagyot, ha kijelentjük, hogy az előzmények után itélve, semmiben sem fog elődei után maradni. Volt alkalmunk a terem díszítését megtekinteni, azt igen csinosnak s előkelőül díszítettnek találtuk. Bordó-vörös, fehér és arany kombinált színek pompáznak a falakon, közbe-közbe a dús növényzet zöldje kellemes pihentetőt ad a

szemnek. A buffet a kaszinó helyiségében lesz berendezve, melyet a nevezett egyesület választmánya kegyesen átengedett e célra. Az érdeklődés általános a sikertőlnek ígérkező estély iránt s ezt valóban meg is érdemlik a mi jogászaink, mert minden lehető elkövettek, hogy az idei jurista-bál sokáig emlékezetes legyen karneval történelmében. Vig mulatást!

— **A kereskedelmi bál bizottsága** tisztelettel fölkéri azokat, kik tévedésből vagy a posta hibájából meghívót még eddig nem kaptak, sziveskedjenek a rendezőséghez fordulni. — Egyáltalán nem értjük a helybeli s vidéki posta páratlan könnyelműségét, melylyel úgy a jogász-, mint a kereskedelmi bál meghívóinak továbbításánál élt. Helybeli s föltötte ismert ki valaki egyének meghívót azon megjegyzéssel hozzák vissza, hogy „ismeretlen”; továbbá ismételtelen elküldött meghívók sem jutnak rendeltetésük helyére. Több lelkiismeretességet kérünk e téren is, mert az ilyen kellemetlenségek nemcsak a rendező-bizottságnak okoznak bosszúságot, hanem nagyrészen rontják magának a bálnak hitelét is!

— **Kórházügy.** A kórházi bizottság legutóbbi ülésén dr. Erreth Lajos kórházigazgató behatóan foglalkozott városi közkórházunk hiányával s hangulyozta egy elküldött konyha felállításának, a kórház-szobák már ragály-képes padlózata helyett amerikai parkettek alkalmazásának, a szobafalaknak keskeny cement-burkolattal és olajfestéssel való bevonásának, a már ragály-képes ágyak, ágyneműk és éjjeli szekrények megújításának, a padlónak elhelyezésére két viztartó beszerzésének s egy utcai bejárat, elküldött halottas kamara építésének szükségességét, mely újítások költségei 16—17 ezer forintra rugának. Minthogy pedig a kórház-alap csak 12 ezer forinttal rendelkezik, a szükséges többi része a megfelelően felemelt apolási költségekkel 30 év alatt törlesztendő kölcsönből fedeztetnék. A kórházi bizottság az igazgató ajánlatát szükségeseknek látván és helyeslélven, elrendel, hogy a városi tanács a már kész konyhatervezet ideiglenes használhatásra iránt megkéresek s az igazgató felhatalmazta, hogy a szükséges munkálatokról költségvetést állítson össze és terjeszzen be.

— **Tanulók összeírása.** Pécs szab. kir. város tanácsa meghagyta a negyedmesternek, hogy az 1885-ik évi tanköteles gyermekek t. hó végeig, a közigazgatási bizottság utasításai szerint összeírassanak; egyuttal intézkedés tétel, hogy ez ügyben szigorú ellenőrzés gyakoroltassék. Barki részéről fog is mulasztás tapasztaltni, az körleltlenül megbüntettetik.

— **Színházi hírek.** „Az arany ember”, Jókai Mór új színműve, ma szombaton adatik először színházunkban; a darabot gondtal tanulta be a színtársulat személyezte, az igazgató különös gondot fordított a színpadi kiállításra, s a leghatásosabb díszletet „a senki szigetét” a nemzeti színház festője által készíttette, és az teljesen a nemzeti színház szerint van festve. Ezen díszlet a nemzeti színházban is feltűnő hatást keltett és a lapok dícsérőleg írtak róla. Az előadásra Jókait is meghívta a színgazgató; a helyárák mérsékelten fel emeltettek, minthogy a darab megszerzésére és különösen a díszletre tetemes áldozat hozottat. A nemzeti színházban rövid egy hó alatt 10-szer adatott elő s oly kedvező fogadtatásban részesült a közönség részéről, mint az újabb időben egyetlen színmű sem. — Vasárnap adatik a „Szőkötő katoná” népszínmű. — Hétfőn ismételtetik „Az arany ember”. — Kedden Csige jutalomjátékául a „Csikós” népszínmű. — Szerdán „Abu-Hassan” opera I. felv. Werbortól és „Hasznos gyógyszer” az anyósok ellen” vígjáték. — Csütörtökön Bodrogi Lina jutalmára a „Csók” vígjáték.

dést; Födémeynek pedig ami nem mulattatta, igen untatta; már pedig a legnagyobb betegség sem mulatságos s így a beteges kis baba, — kit éppen ezért kétszeresen kellett volna szeretni, — egészen elhagyott lett volna szülől mellett, ha fél-éves korában apjának mostohaanyja magához nem veszi őt.

Födémey örömmel engedte át Mariannát; a karsura maga is szívesen beleegyezett s csak midőn látta, hogy mennyi szeretettel s mily megható gyöngédséggel ápolja a mostoha nagyanya kis unokáját, akkor a szép Mariska egyszerre elbizott s kérdésként lett, mintha ő most igen-nagyon nagy szíveséget tenne napjának azzalt, hogy megengedi annak az ő gyönyörű leányát szeretni és ápolni. S hogy azt a szíveséget még jobban éreztesse vele aztán már mindenféle ellenvetéseket s követeléseket tett s mikor már a kocsiban is tilt az öreg nő a gyermekkel, Födémeynek még egy szeretet-rohama támadt s vissza akarta venni az ő „szép” leányát mert „idegen kezek sohasem pótolhatják az édes anyát!” — így beszélt, — s folyvást beszélt a szép asszony s a melletti piros kocsirat igazgatója s nyugtalan kekes szemeivel idevosta tekintetét. Csak mikor napja úgy tett, mintha oda akarná neki adni Mariannát, akkor lépett vissza a hintóból — és engedte távozni.

III.
Födémey mostohaanyja ama szeretet teljes, meleg szívek közé tartozott, kik még akkor is gyöngédek, ha az éppen

— **Jutalomjáték.** Folytató hó 15-én, azaz csütörtökön leend közönségtől naivának Bodrogi Linának jutalomjátéka, mely alkalomra a jutalmazandó Déczynak pályanyertes, klasszikus vígjátékát, a „Csók”-ot választotta. A választáshoz, tekintve a darab irodalmi becsét s a csakis jó oldalairól ismert naivának, közönségünk válogással dédelgetett kedvencének művészetét, a legnagyobb örömmel gratulálhatunk. Az est érdekét növeli még azon körülmény is, hogy a vígjáték egyik kedves szerepét, a kis Carló pórtit a jutalmazandó iránti szíveségből Haksch Lajos, közönségünk által mindig szívesen látott műkedvelő játsza, ki már több ízben mutatta be képességét s ügyességét e téren. A jutalmazandó tisztelő — mint halljuk — már nagyban készülődnék az est minél fényesebbé tételére s mi is óhajjuk, hogy a művészet iránt érdeklődő s azt méltányló közönség a színbáz minden zugát megtöltse, mert ha valaki, úgy Bodrogi Lina k. a. mindenesetre megérdemli az elismerést s pártolást azon odaadó buzgalomért és lelkesedésért, melylyel művészetén csüng. Koronázta körünkben is méltó siker a művésznő fáradozásait! E jutalomjátékot megelőzi Csige Lajosé, a „Csikós” Szigleythy Ede kitűnő népszínmű, mely mindenkör nagy hatással adatik. Régi, de jó! Jutalmazandó iránti szíveségből, mint műkedvelő, Váradyi Ferenc is fel fog lépni, az öreg csikóst játsza — Jutalmazandókat ismételve ajánljuk a közönség szíves figyelmébe!

— **Táncestély.** A „Pécsi-Polgári-Casino” f. évi január 17-ikén, a „Pécsi jó-tékony nögyélet” helyiségében zártkörű táncestélyt rendez, melyre a tag urak tisztelettel meghívottak. Belépti díj: személyjegy 1 frt, családijegy 2 frt 50 kr. Jegyek a meghívó előmutatása mellett Taizs József nyomdájában, az estély napján pedig a pénztárnál kaphatók. A hölgyek tisztelettel felkérnek, hogy minél egyszerűbben megjelenjen szíveskedjenek.

— **Pincze-betörés.** Matakovits András koresmárosnak a „Lámpás” helyben levő pinczéjébe, f. hó 5-én éjjel, ismeretlen testetek, az ablaknak kerettestől s vasrúdosól való kifésztése után behatoltak. Úgy-látszik azonban, hogy az illetők csak szomjukat akarták oltani, mert 10—15 liter bor elfogyasztása után távoztak, semmiféle kárt a pinczéjében levő tárgyakban nem tettek, sőt az ablakot is oly óvatosan fesztették ki és támasztották a lughoz, hogy egyetlen táblája sem törtött el. Egy nagyobb és egy kisebb kancsó emeltek el, valószínűleg azokban vitték maguknak „farsangi bort” haza.

— **Öngyilkosság.** Finta Lajos eszmadia-legény, állítólag azon okból, hogy édes anyja, Pécssett szolgálatban álló kedvesével kit már hét év óta szeretett, házasságot meg nem engedte, pénteken este sógorának lakásán szíven lötte magát. A szerenésellen azonnal meghalt. Mielőtt szomorú tettét elkövette, levélben felszólította kedvesét, hogy ő is legyen öngyilkosa. Ez azonban sokkal józanabban fogta fel az életet, mert kedvesének azt válaszolta, hogy sokkal több esze van, mintsem azt tegye. A fiatal ember azonban szívalud megmaradt elhatározása mellett. Holtteste felboncoltatott; temetése vasárnap történt.

— **Gazdák figyelmébe.** Az új év be-köszöntével, a „Gazdasági Néplap”, mely Taizs Mihály előnyösen ismert nyomdájában készült, tizenegyedik évfolyamába lépett. Ezen idő alatt folyton oda irányult törekvése, hogy a földműves népek szakmájába vágó hasznos olvasmányt nyújtson s így annak értelmére oktatólag hasson. Meleg ajánljuk a gazdaközönség pártfogásába.

— **Új posta-megnyitás.** Püspök-Bogdán e hó 6-án posta lépett életbe, mely naponként egyszer gyalog küldőnek által közlekedik az útszög postáival, a postamesteri állomásra Németh Irma lett ki-nevezve Pécsről.

nines megérdemelve; kik jók a rosszakhoz is, mert egész lényük csupa szeretet, kik mosolygva tűrnek, szenvednek, de sirni tudnak a boldogságtól. S mert sohasem bánatnak mást, annál inkább bánalmaznak őket; pedig az ő mélyen érző lelkeikből a bánatnak sokkal több útja vezet; de azért aztán a valódi boldogság áldás is, mely csupán ezek számára van föntartva.

Födémey Gerőné férjének első házasságából való nagy kamazs-fihoz is mindig egyformán jó és szeretetteljes volt, sőt még jobb és gondosabb, mint saját apró gyermekeikhez, mert attól tartott, nehogy valamiképp igazságtalan legyen hozzá azért, mert mostohája. De lát a kis házadabilegett is hiába ápolja, gondozza a kakuk-fiókat s hiába juttat neki három-anymit, mint saját kicsinyeinek, azért a kakuk-fiók sohasem fogadják el a barázdabilegett anyjának s apró mostoha testvéreik előtt — kik bizony egészen önhibájok nélkül jutottak vele egy fészekbe — elhabzsol mindent, tapos rajtok, sőt néha ki is lökdösi őket, hogy aztán szétvetett kényelemmel egyedül nyugtóbassék a fészekben. Födémey Gerőnének is majdnem így történt; mert mostoha-fia minden gyöngéddel gondoskodását gúnyos, kétkédő rosszakarral fogadta; kis testvéreiket pedig szemmeresztgetve, komor phrázisokkal rémitgette.

(Folyt. köv.)

A „GONDÚZÓ”

szépirodalmi hetilapra.

Miően ez előtt negyedével lapunkat megindítottuk, programunkban hangsúlyoztuk, hogy csak oly műveket fogunk közölni, melyek az olvasó szellemét emelik és nevelik, igyekedni fogunk, hogy lapunk minden művelt magyar család nélkülözhetetlen olvasmányává váljék és azt minden anyára bátran adhassa serdülő leánya kezébe.

Nem kimélve semmi költséget, nem térve vissza semmiféle áldozattal, minden törekvésünk oda irányoztuk, hogy kiadott programunkat híven teljesítsük és most egy évnél tovább mulva hívatkozhatunk rövid, de mégis nyomatékos múltunkra és önérettel terjeszthetjük elő eddig megjelent számaink tartalmát:

Regények: „Székely támad, Székely bánja” történelmi regény P. Spathányi Károlytól; „Izsák” társadalmi regény Kaszár Emilől; „Palkó vitéz” humoros népröpreny Margitay Dezsőtől; „A paraszt gróf fia” Székely Jánosól; „Ki lesz az örökös?” Hartmann-Pionól — Elbeszélések és rajzok: „A megfélemlített család” elbeszélés P. Spathányi Károlytól; „Egy magyar ördög” regények korrajz és „A klub” csevegések a megyei életből Micskóth Kálmánól; „Karakonyost a tengeren” igaz történelmi Balázs Sándortól Azonkívül költemények: Konczey Józseftől, Kiss Józseftől, Reviczky Gyulától, Lévai Sándortól, Benedek Aladártól stb. stb.

Ezenkívül Szécsény Tamás, jeles műtészünk, január 11. (17.) számaunktól kezdve „A magyar költők szerelme” című érdekesítő elbeszéléseket fog írni. Minden hónapban „A Gondúzó” újvi számában egyszerre hármas eredeti regényt kezdünk meg: Tolnai Lajostól „Az új főispán” Vértessy Arndtől „Csiricsári Bertalan ur örméltósága” és Margitay Dezsőtől „A végzet” címűeket. Azonkívül elbeszéléseket, humorcskékat, költeményeket és rajzokat a legkiválóbb hazai íróktól.

Rendületlenül meg fogunk maradni eddigi programunk mellett és kétféle hazai irodalmunkról pöröltöl, hogy a „GONDÚZÓ” előfizetőinek sorába lépve, hozzáfűzhetjük előfizetői kesztyűjüket, mert nem csupán 156 lnyvi eredeti regényt, beszélt, költeményt, e mellé nem csupán 25 lnyvi szárazkötésű olvasmányt adunk évenként csak 6 frtért előfizetőinknek, hanem megváltogatva, a legjobb írók legkiválóbb munkáinak tárházává igyekszünk tenni azt a 156 lnyvet, melyek bekötve 15 kötetet adnak és mindenkorra meg fogják tartani becsét, a 25 lnyvi borítékon pedig a vegyesek egész tarka világát igyekszünk egyesíteni.

A „GONDÚZÓ” megjelen minden vasárnap sürilen nyomtatott három íven, fél lnyvi színes borítékkal.

ban egy ily érdekes elbeszélés fog a „GONDÚZÓ”-ben megjelenni.

E szerint munkatársaink az irodalomban jól ismerő, tisztelt nevek, kiknek legnagyobb részével találkozunk a Kiváló és a Pótló (árszáj) fölötvasó llyésen.

A „GONDÚZÓ” tehát az egyedüli szépirodalmi lap hazánkban, mely kivétel nélkül első rangú írók által támogatva, ezáltal tette ki magának, hogy bármily áldozatokkal is, folytatni fogja az érkező és szellem nemesítésének magasabb feladatát.

Az összes hazai sajtó nyilatkozata szerint a „GONDÚZÓ” szépirodalmi hetilap első rendű eredeti regénytartalmát, cinos kiállítását és o'csó árát tekintve, paratlannul áll irodalmunkban.

A „GONDÚZÓ”-ben a család minden tagja megtalálja a maga olvasni valóját, mert a lelket és erkölcsöt nevelő érdekes regényeken kívül, helyet találnak az ismeretregények, a humor, elmésség és szórakoztató cikkek. A rózsaszín borítékok „A magyar gazdaság” című állandó rovat a család, konyha és kert számára hoz nélkülözhetetlen és hasznos tudnivalókat, ha vonkint egyszer kimerítő divatútdotást, azonkívül pedig adomákat és talányokat, melyeknek helyes megfejtésére minden számban tetemes értékű jutalmat tűztünk ki.

Habár eddig a kezdés nehézségével kelle is küzdenünk, azért laudakatlanul fogunk arra törekedni, hogy a legjobb írók: egyesítve magunk körül, lapunkat a tőkély legmagasabb fokára emeljük.

Habár eddig a kezdés nehézségével kelle is küzdenünk, azért laudakatlanul fogunk arra törekedni, hogy a legjobb írók: egyesítve magunk körül, lapunkat a tőkély legmagasabb fokára emeljük.

Habár eddig a kezdés nehézségével kelle is küzdenünk, azért laudakatlanul fogunk arra törekedni, hogy a legjobb írók: egyesítve magunk körül, lapunkat a tőkély legmagasabb fokára emeljük.

Habár eddig a kezdés nehézségével kelle is küzdenünk, azért laudakatlanul fogunk arra törekedni, hogy a legjobb írók: egyesítve magunk körül, lapunkat a tőkély legmagasabb fokára emeljük.

Előfizetési ára:

Egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr

RENKIVÜLI JUTALOM:

Hogy r. előfizetőinknek minden irányban kedveskedhessünk, elhatároztuk, hogy nem kimélve semmi költséget e téren is a lehető legnagyobb áldozatot hozzuk és oly szerencsés helyzetben vagyunk, hogy hímeves hazánkfa Munkácsi Mihálynak

„A bús betyár”

ez mű, kitérő eredeti olajfestményét kizárólag előfizetőink számára sokszorosíthassuk. E kép annyozott barokk kerettel együtt 110 cm. széles, 84 cm. magas és azt előfizetőink csak 6 frt árán megrendelhetik Budapestén kívül lakó előfizetőink ezen kívül 1 frt esomaglósi díjat kell fizetniük.

E képet mindegyik előfizető — még a negyedéves is — azonnal megkaphatja, mielőtt az illető előfizetési összeget beküldi. Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küldünk mindenkinék kik eziránt alulrt kiadóhoz fordulnak. Gyűjtőknek 10 művető után 1 tiszteletpéldányt adunk.

Az előfizetési összegek legezélszerűbben posta-utalványon küldendők a „GONDÚZÓ” kiadóhivatalához: SZÉKELY ALADÁR, „GONDÚZÓ” kiadó-tulajdonosa. Budapestén, VII. Dob-utca 14.

Advertisement for ZACHERL-féle esotányok (powder) featuring an illustration of a man in a hat and coat. Text describes the product as a safe and effective powder for various ailments.

Advertisement for Champlain medicinal wine. Text describes it as a health-giving beverage suitable for all seasons, available in various quantities.

Advertisement for Magyar Háziasszony (The Hungarian Housewife) magazine. Text describes it as a practical guide for household management, including recipes and tips.

Large advertisement for Arverési hirdetemény (Arveresi advertisement) by Pécs szab. kir. város tekintetes tanácsának. Text details the city's decision regarding the Arveresi river and the appointment of a commission.

Large advertisement for Meghivás (Invitation) to the Pési Nemzeti Casino. Text describes the casino's location, facilities, and the terms of the invitation.

Advertisement for Mária-celli gyomor-cseppek (St. Mary's Cell Stomach Drops). Text describes the medicinal properties of the drops for various stomach ailments.

Large advertisement for PSERHOFER J.-féle gyógyszertár (Pserhofer's Pharmacy) in Bécsben. Text describes various medicines and their benefits for different ailments.

Advertisement for KÉPES CSALÁDI LAPOK (The Family Papers) featuring a picture of a family. Text describes the papers as a valuable resource for families, containing news, recipes, and other useful information.

Advertisement for Nefelejts-Csárda (Nephew's Tavern) featuring a picture of a fish. Text describes the tavern's location, atmosphere, and the quality of its food and drinks.